

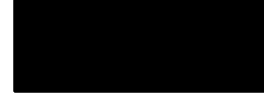
provincie **HOLLAND**
ZUID

Randstedelijke Rekenkamer
Teleportboulevard 110
1043EJ Amsterdam

Gedeputeerde Staten

Afdeling Ruimte, Wonen en Bodem
Bureau Beleid

Contact

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum

Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk

PZH-2019-716306289

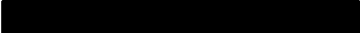
DOS -2017-0004230

Uw kenmerk

2019/AH/084

Onderwerp

Bestuurlijk wederhoor, reactie Gedeputeerde Staten van
Zuid-Holland op de Bestuurlijke nota 'Bouwen aan regie'.

Geachte

Per brief van 12 november 2019 heeft u aan gedeputeerde Koning de Bestuurlijke nota 'Bouwen aan regie' aangeboden en verzoekt u aan Gedeputeerde Staten om te reageren op de in de nota opgenomen conclusies en aanbevelingen.

In deze brief reageren wij op uw verzoek, waarbij wij ook aangeven op welke wijze de aanbevelingen – voor zover op Gedeputeerde Staten van toepassing – zullen worden opgevolgd en uitgevoerd danwel waarom van een aanbeveling wordt afgeweken.

Op basis van het onderzoek is de Rekenkamer gekomen tot aanbevelingen die betrekking hebben op de provinciale rol en op de provinciale instrumenten.

Provinciale rol

Vraag GS om uitvoering te geven aan de volgende aanbevelingen:

1. Werk de rol van een meewerkende overheid eenduidig uit, borg dit in de ambtelijke organisatie en communiceer helder over de rolinvulling richting de regio's.

De rol van meewerkende overheid is niet de enige vorm van overheidshandelen. In de nota 'Bouwen aan regie' staat goed opgetekend dat de provincie zich waar mogelijk wil positioneren als meewerkende overheid. Waar nodig, zal de provincie als samenwerkende, realiserende of normerende overheid optreden. Het hiervoor genoemde wordt ook wel populair vertaald in: "de wortel en de stok". Het is dus zo dat hoewel de provincie zich op het gebied van wonen meer meewerkend opstelt, dit niet de enige rol invulling is. Het schakelen tussen de verschillende rollen kan juist van meerwaarde zijn en soms zelfs een vereiste, om een proces tot een goed einde te brengen (dit is bijvoorbeeld gebleken in het proces in de Rotterdamse regio om tot voldoende sociale woningen en een betere spreiding van de sociale voorraad over de regio te komen). Wij kunnen ons echter indenken dat niet alle geïnterviewden dit schakelen tussen verschillende rollen op gelijke waarde schatten.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen
90, 385 en 386 stoppen
dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

De provincie heeft haar bestaande beleid voor de fysieke leefomgeving beleidsneutraal omgezet naar een digitaal raadpleegbaar omgevingsbeleid. In uitzondering hierop is binnen dit traject voor het beleidsveld wonen en verstedelijking gekozen voor een beleidsrijke module "Kantoren, Wonen & Verstedelijking", juist ook om de meewerkende rol meer invulling te geven. In de wijziging van het beleid voor wonen en verstedelijking is bijvoorbeeld nadrukkelijker verwoord dat regionale woonvisies en regionale woningbouwprogramma's door de gemeenten in samenspraak met de provincie worden gemaakt.

De oproep om helder te communiceren richting de regio's over de rolopvatting nemen wij ons ter harte. In dit kader zijn eerder per regio accounthouders wonen aangesteld, zodat er een duidelijk structureel aanspreekpunt voor iedere regio is.

2. Besteed meer aandacht aan de capaciteitsproblemen bij gemeenten. Dit geldt nog sterker als de capaciteitsproblemen een gevolg zijn van provinciaal beleid. Heb daarbij oog voor de tijd en inzet die de omslag naar een integrale benadering vraagt van de gemeenten.

De kracht van de samenwerking in de verschillende regio's op het gebied van wonen is wisselend. Factoren die de provincie niet kan beheersen, zijn in meer of mindere mate van invloed op het succes van die samenwerking. Voorbeelden hiervan zijn bezuinigingen doorgevoerd in de financiële crisis op ambtelijke en regionale ondersteuning, oprichting van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag en gemeentelijke herindelingen. Als hiervoor genoemd is in het provinciale omgevingsbeleid nadrukkelijke aangegeven dat de regionale samenwerking op het gebied van wonen een gedeelde verantwoordelijkheid is. Hetgeen kracht wordt bijgezet met bijvoorbeeld (ambtelijke) provinciale vertegenwoordiging bij regionale overleggen.

3. Verbeter de afstemming tussen de provincies daar waar woningmarktgebieden over provinciegrenzen heen lopen.

De tekst in paragraaf 3.1.5 die hier betrekking op heeft wekt de indruk dat de gemeenten die dit punt hebben ingebracht vooral gericht zijn op de kwantitatieve kant van de woningbouwopgave. Terecht wordt de relatie hiervan met de dit jaar geïntroduceerde Trendraming aangehaald door de Randstedelijke Rekenkamer. De provincie Zuid-Holland ziet de gebieden die een regionale woonvisie opstellen als woningmarktgebied. De provincie Zuid-Holland overlegt ambtelijk en bestuurlijk met enige regelmaat met buurprovincies. Het staat de gemeenten Lisse en Hillegom (zij worden met naam en toenaam genoemd in de nota), die liggen in het woningmarktgebied Holland Rijnland, vrij om met de gemeente Haarlemmermeer in overleg te treden.

Provinciale instrumenten

Vraag GS om uitvoering te geven aan de volgende aanbevelingen:

4. Benut de aanwezige kennis op het gebied van wonen door deze actief richting gemeenten en andere samenwerkingspartijen te communiceren.

De provincie Zuid-Holland heeft voor dit specifieke doel een openbaar toegankelijke website ingericht met daarop alle relevante (provinciale) data op het gebied van wonen met daarin opgenomen 'De Woonbarometer', waarin trends op de Zuid-Hollandse woningmarkt worden gemonitord. Ook het provinciale omgevingsbeleid is eenvoudig digitaal raadpleegbaar. Daarnaast organiseert de provincie jaarlijks de Verstedelijkingsconferentie voor bestuurders. Via deze kanalen, maar ook in het portefeuillehoudersoverleg Wonen en Verstedelijking en bij de reguliere ambtelijke contacten wordt kennis en informatie uitgewisseld.

De provincie onderkent dat deze hoeveelheid informatie groot is en dat het aan overzicht kan ontbreken. De komende periode zullen wij in overleg treden met de regio's en gemeenten om te bezien hoe wij het delen van kennis en het bieden van overzicht in de hoeveelheid informatie kunnen verbeteren.

5. Betrek gemeenten standaard bij de totstandkoming van woningbehoefteramingen. Consensus over de juistheid en actualiteit (voor gemeenten relevante) cijfers dient het uitgangspunt te zijn. In het in opdracht van de provincie uitgevoerde onderzoek Katalyseren Woningbouw Zuid-Holland (Fakton, 2018) waren gemeenten kritisch op de actualiteit van de provinciale prognoses en op de regels over het gebruik van prognoses bij woningbouwprogrammering. Dit was aanleiding voor vereenvoudiging van de programmering met daarbij aanpassing van de gehanteerde ramingen van de woningvoorraadgroei. Bij die aanpassing is juist de door de gemeenten in het kader van het Fakton onderzoek geleverde input benut. Voorafgaand aan de introductie van de nieuwe ramingen zijn deze in presentaties per regio nader toegelicht. Gemeenten zijn dan ook bij de totstandkoming van de behoefte raming betrokken. Het op korte termijn introduceren van een nieuwe aanpassing van de ramingen ligt niet in de rede.

6. Stel tijdig financiële instrumenten in. De woningmarkt fluctueert en vraagt op verschillende momenten om verschillende (financiële) instrumenten. Overweeg om de financiële instrumenten zo in te stellen dat ze ongeacht de status van de woningmarkt ingezet kunnen worden. In tijden van grotere vraag kunnen projecten bijvoorbeeld worden versneld, terwijl in tijden van een groter aanbod de projecten bijvoorbeeld gericht zijn op het opgang houden van de bouwproductie. Deze aanbeveling nemen wij graag ter harte. Wel tekenen wij hierbij aan dat tijdigheid direct gerelateerd is aan beschikbaarheid. Ook de provincie Zuid-Holland heeft ten tijde van de financiële crisis moeten bezuinigen, waardoor er niet altijd ruimte is geweest om financiële instrumenten op te zetten.

7. Ga na welke lessen geleerd kunnen worden van andere provincies. Het eigen instrumentarium kan worden uitgebreid met instrumenten die in andere provincies goed werken. In IPO-verband is opdracht gegeven om de rolinvulling van de twaalf provincies binnen het thema wonen te onderzoeken. Deze opdracht is inmiddels gegund en op dit moment bevindt dit rapport 'Zicht op de rol die de provincies spelen bij woningbouw' zich in de conceptfase. Het uiteindelijke rapport zullen wij gebruiken bij het bepalen hoe wij successen van elders eventueel in onze provincie kunnen toepassen.

Conclusies

Door de Randstedelijke Rekenkamer is gekozen voor een kwalitatieve onderzoeksmethode. Deze methode is gericht op het verkrijgen van informatie over wat er leeft en waarom bij (een gedeelte van) de onderzoeksgroep. In die zin lijkt de stelligheid waarmee een aantal conclusies nu is geformuleerd niet te stroken met deze gekozen methode.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen. Met de door u genoemde conclusies en aanbevelingen gaan wij graag aan de slag.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit